

BEŽATI ALI OSTATI NA SVOJI ZEMLJI

(RAZLAGALNI SPIS)

Nekaj časa nazaj sem prebral Jurčičevo povest, ki je bila objavljena leta 1864, v zbirki pripovedk Spomin na deda. Knjige je v mladih letih pisal v rodni Muljavi, kjer je bil rojen leta 1844. Prve korake v svet slavistike je obiskoval v Višnji gori. Pot ga je privedla v tako imenovano normalko v Ljubljani. V rosnih letih je napisal pripoved o Beli kači. Svoje znanje pa je kasneje nadgradil na Dunaju. V štajerskem Mariboru je bil tudi urednik časnika Slovenski narod. Napisal je še nekaj pripovedk (Cvet in Sad, Sosedov sin, Doktor Zober, Krjavelj, Med dvema stoloma, Lepo Vido, Domen...) in prvi slovenski roman Deseti brat. V svojih zgodbah je vedno poudarjal svobodnost slovenskega naroda.

V pripovedi je Jurčič hotel z tragedijo o sinu Juriju predstaviti Turške vpade ki jih je doživljal njegov ded. Za to zgodovinsko pripoved je uporabljal Slavo vojvodine Kranjske.

V Jurčičevem delu nastopajo štiri glavne osebe, ki se med seboj ne ujemajo. Nekega dne gre grof Marko v boj proti Turkom. Sina Jurija, prepusti svojemu bratu Marku. Ker bi Marko hotel zavladati deželi, da nečaka Jurija ukrasti zlobnemu ciganu Samolu. Cigan Samol pa Jurija proda turkom za janičarja. Nekoč so Turki napadli Muljavo z okolico. Jurij je bil v prvih vrstah in se nehote boril proti nekoč svoji rodni deželi.

Pri branju knjige sem zelo užival zato ker sem po dolgem času bral povest ki te nauči nekaj novega o zgodovini slovenske dežele. Jurčič je uporabljal kar star jezik ampak sem dobro razumel vse stare in oddaljene besede. Knjigo bi priporočal vsem, ki radi berejo knjige z zgodovinsko vsebino.

V zgodbi Jurij Kozjak je opisal tragične turške upade, ki so se odvijali okoli Stične. Na eni strani preprosti verni katoliški kmetje, na drugi strani pa Turki z islamsko vero.

Vprašajmo se zakaj so se naši predniki sploh borili proti Turkom? Odgovor je kot nalašč za razpravo. Če se naši kmetje ne bi borili z vilami in motikami proti bojevitim in krutim Turkom, se postavi vprašanje, kateri državljani bi bili? Menim da bi bili še zdaj ljudje brez prave identitete, brez domovine. Zato spoštujem naše prednike, ki so nam ubranili našo domovino.

Potem se spomnimo 1. Svetovne vojne, ki je divjala na naših tleh od leta 1914-1918, kjer so naši ljudje umirali pod avstro-ogrsko zastavo. Človeštvo se iz prve svetovne vojne ni nič naučilo, zato se je čez četrto stoletje ponovno znašlo v 2. Svetovni vojni. Borili smo se proti veliko močnejšemu okupatorju. To je bil velik nemški narod, ki je z nacizmom in vodjem Adolfom Hitlerjem, skušal streti našega duha. Dan za dnem so se partizani borili za svojo deželo, za svoj jezik in prihodnost. Po osvoboditvi, leta 1945 se je začel graditi nov svet, poln upanja in vere v boljšo prihodnost.

Pisalo se je leto 1991. V Sloveniji se je odvijala deset dnevna vojna, ki nam je prinesla tako željeno samostojnost. V Jugoslaviji smo imeli status republike, sedaj pa smo postali država.

Nanjo smo ponosni. Ko zaslišimo na zmagovalnih stopničkah himno, ki so si jo prislužili športniki, smo veseli in zadovoljni, da smo državljani Slovenije. Ko razmišljamo o življenju v naši deželi, pa smo razočarani zaradi finančne stiske, ki pesti čedalje več ljudi.

Zakaj smo se borili proti Turkom, fašistom, Jugoslovanski ljudski armadi.....? Da imamo belo-modro-rdečo zastavo, grb in himno. Je zato je preteklo toliko krvi? Kako pa danes? Danes smo mi mladi tukaj, da ohranimo slovensko kulturno in jezik. Kljub napovedi težkih časov, ki so pred nami, moramo ohraniti zaupanje in vero v boljše dni, ki so nam ga zapustili prapradedje, pradedje in dedki.